

Nov način rekviriranja žita.

V Celju se je v torek, dne 26. februarja, na magistratu vršil posvet slovenještajerskih zastopnikov glede nameravanega načina rekviriranja žita in žrnje. „Slov. Gospodar“ je že v zadnji številki opisal, kako nameravajo v bodoče urediti oddajo poljskih pridelkov. Deželi, okrajem, občinam in posameznikom se bo kratkoma še pred setvijo določilo: oddat moraš v jeseni toliko žita in toliko krompirja! Ko se bo določena množina oddala, bo posestnik prosto razpolagal s svojimi pridelki, jih bo mogel rabiti kakor bo hotel, prodajati odvisne zaloge komur bo hotel, potem bo baje prost vsake rekvizicije; žito bo lahko dajal na mlin brez kart.

Zborovanje je vodil prehranjevalni nadzornik, nadporočnik Baltz pl. Baltberg. Razprave so se udeležili: dr. Pirkmaier, dr. Mayerhoffer, dr. Trstenjak, Mordl, Žebot, Roblek, dr. Valentin, dr. Holmann, dr. Schelesinger in potovalni učitelj Gorican. Vsi so skoro brez izjeme povdarjali, da bi bil ta nov način rekviriranja v marsičem ugodnejši kot dosedanja nasilna način, a veliki pomisleki so, ali bo količina, ki bi jo naj dal slovenještajerski kmet, primerna, ali ne bo pretirana. Poleg tega je še cela vrsta pomislekov. Vsekako pa bo treba načrt, ki ga je izdelal graški okrajni glavar dr. Kraus, v marsičem izpopolniti. Pred vsem pa povdarjamo, da bo treba merodajnim osebam braniti našega slovenještajerskega kmeta, da mu nemški uradniki ne bodo tudi-naložili bremen, ki bi jih moral nositi nemški del naše dežele.

Prehranjevalni nadzornik Baltz je na zborovanju napravil korak, proti kateremu moramo v imenu vsega slovenskega ljudstva na Spodnjem Stajerskem na odločneje ugovarjati. Ko je namreč uradnik Žebot pričel govoriti slovensko in je hotel navesti kmetске želje in nasvete glede nove predloge, je skočil g. pl. Baltz s predsedniškega stolca in je zaklical govorniku, da se ne sme govoriti slovensko, ker on (g. Baltz) ne razume slovensko in da je tudi večina zborovalcev nevedna slovenskega jezika (kar pa ni bilo res). „Ali govorite nemško, ali pa vam moram vzeti besedo“, tako so rekli g. Baltz pl. Baltberg.

Govornik je protestiral proti temu nasilnemu nastopu in se je v znak ugovora odpovedal besedi. V dvorani je nastala grobna tišina. Nikogar ni bilo, ki bi bil odobravil nastop g. Baltza.

Tako se postopa s Slovenci na Slovenskem Stajerskem. Kmetiski udeleženec je rekel pozneje, ko smo odhajali: „Pa naj gredo nemški uradniki rekvirirati samo v nemške občine, nas Slovence pa naj pustijo pri miru, če jim smrdi slovenska beseda.“

Vprašamo samo našo vlado, kako more nastaviti za prehranjevalnega nadzornika na Slovenskem Stajerskem častnika, ki ne razume jezika našega ljudstva. Prehranjevalni nadzornik bi moral biti posredovalec med ljudstvom in vladjo. Kakšen pa je ta posredovalec, če ne razume jezika ljudstva? G. nadzornika pa vprašamo: Zakaj vabi na zborovanje, na katerem gre samo za kmetске zadeve, skoro same uradnike, komisijonarje in žitne nadzornike, a le malo zastopnikov ljudstva? To je vendar zadeva, ki pred vsem zadeva kmeta, a ne uradnika. Kaj bo uradnik odločeval o naših čisto kmetских zadevah! Ko gre za uradniške zadeve, tudi ne vprašajo kmeta za svet.

Od več strani smo dobili z ozirom na naš poziv v zadnjem „Gospodarju“, da se naj kmetje izrazijo, kako mislijo o novem načinu rekviriranja, več dopisov. Radi pomanjkanja prostora priobčujemo danes samo enega. Drugi pa pridejo prihodnjič na vrsto.

Kmet iz Juršine pri Ptuj nam piše: Z zanimanjem čitam v „Slov. Gospodarju“ članek, kako namerava deželna vlada upeljati nov način rekviriranja. Toda naj si vlada na kakršnikoli način prizadeva predrugačiti svoječasno sklenjene odredbe, tičoč se rekviriranja podvrženih predmetov, vendar kmetskega ljudstva ne bo zadovoljil, ter mu pod sedanjimi razmerami ne bo prinesel veselja do dela. Kajti, kako bo imel kmet veselje do dela, ko se skoraj žito ne utegne dozoreti, pa že pridejo ter mu ga odvzamejo. Če vlada hoče v tem oziru kaj zadovoljiti kmete, bi se priporočalo drugače ravnati. Sedanje cene bi se morale zvišati, kar je z ozirom na druge predmete zelo potrebno. Kaj pa si naj kmet kupi za fistih par kron, koje dobi za oddano zruje? Morebiti par skatljice vžgalice, pa še teh ni dobiti. Ako bi se določile višje cene za žito, bi vsak gledal, da bi veliko pridelal, da bi več denarja dobil, kar pa sedaj ni, ker se ne izplača. Na tak način bi se brez rekviriranja dobilo več žita. Kar se tiče tega, da se bo moralo zavezati, koliko žita bo treba oddati, bi bilo določilo na eni strani dobro, na drugi pa zopet ne. Tu ni težko najti vzroka, ker kadar bo kmet vsejal, še pač nobeden ne bo vedel, koliko bo pridelal. Kar se pa tiče mlinskih kart, je pa itak velika neumnost, da se izdajajo, kajti ko se kmetu skoraj vse odvzame, potem še skoraj toliko nima, kolikor se na karti zapiše. S kartami se delajo nepotrebni polji. Tisim gospodinjstvom ne pride na misel, da bi karto odposlale. Tudi misel, mnogokrat niti da bi se več pridelalo, je brezvspešna, ako se kmetu odvzame vsa živina.

Vprašanje je, s čim bo oral, gnojil in nazadnje kaj bo sejal, ko se mu je skoraj vse odvzelo? Tudi v isto komisijo, ki bo določevala, koliko bo treba oddati boho spet po znanem Claryjevem načinu, imenovani sami židje, ali vsaj Nemci in nemškutarji. Prijatelji kmeta pa bodo ostali zunaj.

Govor grofa Hertlinga.

V ponedeljek, 25. februarja, je imel nemški kancler grof Hertling v nemški državni zbornici govor, v katerem je odgovarjal Wilsonu in drugim četverosporazumnim državnikom. Hertlingov odgovor je bil tak, da nikakor ne bo pospešil miru med Nemčijo in njenimi nasprotniki na zapadu. Nemška zmaga na vzhodu nad ruskimi boljševiki, ki so zopet prosili za mir in sprejeli v to svrhu vse nemške zahteve, je povzdignila kancelerjevo samozavest. Ta zavest nemške zmage se je obrnila tudi proti zapadu ter se je izlila v ostre očitke zoper četverosporazumove vodilne može, katerim je kancler očital hujskanje, laž, natolcevanje, zločinsko blaznost itd. Da pa s takimi očitki ne pripravlja pot miru, je umevno samoposebi. Kako dolga je še ta pot do miru, označujejo ravno ta kancelerjeva izvajanja, ki niso prinesla nobenega stvarnega približanja med Wilsonovimi načeli za mir in med nemškimi vojnimi cilji. Glede na Belgijo je grof Hertling izpovedal, da Nemčija sicer ne mara obdržati Belgije, vendar je pa tudi noče popolnoma izpušiti iz rok, da ne postane pozorišče sovražnih nakan. Wilsonova temeljna načela za sklep miru so taka, da se jim — tako je rekel nemški kancler — lahko pritrdi ter da se lahko doseže mir na njihovi podlagi. Kako pa bodo tem načelom Nemci v resnici in dejansko pritrdili, tega grof Hertling kajpada ni povedal. Zlasti je prav naglo šel mimo četrtega temeljnega načela, ki zahteva, da se morajo vse jasno orisane narodne zahteve zadovoljiti kakor le mogoče daleč in razsežno. Niti z eno besedico ni omenil, ali bodo Nemci to načelo izvršili napram Poljakom, ki prebivajo na Pruskem ter nimajo prav nobenih narodnih pravic. Kako bodo torej Nemci poljske narodne zahteve zadovoljili kakor le mogoče daleč in razsežno? In kako bo avstro-ogrška monarhija narodne zahteve Slovanov izpolnila kakor le mogoče daleč in razsežno? Saj avstrijska in še manj ogrska vlada doslej še ni sprejela državnopravnih zahtev severnih in južnih Slovanov, katere so izražene v deklaracijah z dne 30. majnika 1917. O prodiranju nemških čet v Rusijo je kancler izjavil, da nima osvajačnega namena, marveč se je zgodilo na klic Ukrajincev in drugih narodov, ki prosijo pomoči zoper razdejalno delo rdečin gard in drugih tolp. Nemci ne mislijo na to, da bi se stalno naselili v Livonski in Estonski, temveč samo želijo, da bi s tamkaj se razvijajočimi državami po vojni živeli v prijateljskih razmerah. V Kuronski in Litevski je treba prebivalstvu oskrbeti poseben ustroj za izvršitev prava o samoodločbi in samoupravi. Ruska vlada je obvestila nemško vladjo, da je sprejela nemške mirovne zahteve ter da je poslala svoje zastopnike v Brest-Litovsk k nadaljnjim pogajanjem. Tudi nemški zastopniki so v nedeljo, 24. februarja, zvečer odotovali v Brest. Če bo še tudi treba razpravljati o podrobnostih, glavno je doseženo: Ruska mirovna volja se je izrazito pokazala, nemške zahteve so sprejete, sklep miru mora priti v najkrajšem času. Tudi v Rumunijo so se začela mirovna pogajanja in sicer v nedeljo, 24. februarja. Pri teh pogajanjih ima Nemčija dolžnost, da se zavzema za upravičene interese Avstrije, Bulgarije in Turčije in da posreduje, če se pojavi kak spor. Po vojni bo Rumunija morala biti naša prijateljica. — Poljska bo samostojna država. Kakšno ustavo bo imela, še sedaj ni odločeno. Nezadovoljnost Poljakov zavaljo mej proti Ukrajini se je deloma že podela, deloma pa se bo. Tako je torej na vzhodni fronti mir ed Vzhodnega do Črnega morja prav blizu. Čas za splošni mir pa še ni prišel. Četverosporazum se ni opustil svojih osvajačelnih namenov napram Nemčiji in Avstriji. Anglija pohlepno gleda na Turčijo, od katere bi rada odcepila Palestino, Sirijo in Arabijo, in v Afriko, kjer je pomnožila število svojih kolonij. Proti osrednjim državam se dela z lažjo in natolcevanjem. V zadnjem času se zopet bolj razširja laž, češ, da hoče Nemčija prekršiti nepristransko Švice. To ni res. Četverosporazum napoveduje vojno do skrajnosti. Odgovornost za to nosi četverosporazum. Nemčija zaupa svoji hrabri armadi in svojim velikim vojskovodjem.

Mir z boljševiško Rusijo.

V nedeljo, 24. februarja, je boljševiška ruska vlada poslala nemški vladi in njenim zaveznikom v vojni naslednjo brzojavko: „Z ozirom na odločitev glavnega izvršilnega odbora in sveta delavskih, vojaških in kmetских zastopnikov, doseženo 24. februarja ob 15. uri zjutraj, je svet ljudskih komisarjev sklenil, da sprejme mirovne pogoje nemške vlade in da pošlje odposlanstvo v Brest-Litovsk, da podpiše mir.“ Brzojavko sta podpisala Lenin in Trockij.

O glasovanju v glavnem izvršilnem odboru se poroča, da se je vršila prav ostra razprava. Nemški mirovni pogoji, stavljeni v Brestu-Litovskem in izpolnjeni s Kühlmannovimi dostavki, so bili sprejeti s

126 glasovi. Proti je glasovalo 85, 26 zastopnikov se je vzdržalo glasovanja, 2 anarhisti se ga tudi nista udeležila. Kakor se vidi iz tega poročila, vlada tudi med boljševiki velika nezadovoljnost z nemškimi mirovnimi zahtevami. Za sprejem teh zahtev je glasovalo 126 boljševikov, proti pa jih je bilo 118. Torej neznatna večina. Če je pa že med boljševiki taka nezadovoljnost, kakšna je še le med drugimi ruskimi strankami in med ruskim narodom sploh. Če se bo tudi podpisal mir v Brestu, nezadovoljnost med Rusi bo ostala in netila sovraštvo do Nemcev. Naj si je Rusija še tako velika, vendar ne bo mogla preboleti napada in izgube Ukrajine in vseh drugih obmejnih narodov, ki bi naj po nemški nameri postali samostojne države pod nemškim vplivom, to je v odvisnosti od Nemčije. S takozvano osamosvojitvijo Ukrajine, Poljske, Litevske, Kuronske, Livonske, Estonske in Finske bi Rusija izgubila najrodovitnejšo svojo zemljo in okoli 50 milijonov ljudi. To ni malenkost, tudi za velika ne. In kaj bo, če bo ta velika ne sien sedaj, pa morda čez nekaj let zopet vstal?

Nemški mirovni pogoji, ki jih morajo sprejeti in podpisati boljševiki so naslednji: Ozemlje zahodno od črte, ki leži v okolišni mesta Dvinsk do vzhodne meje Kuronske, ne bo več podvrženo gospodstvu Rusije. O bodoči usodi teh krajev bo odločila Nemčija in Avstrija v sporazumu s tamšnjim prebivalstvom. Livonsko in Estonsko bo zasedla nemška policijska moč, d kler bodo deželne naprave zavarovale varnost Rusija takoj sklene mir z Ukrajino, umakne iz Ukrajine in Finske čete in rdečo gardo, zagotovi vrnitev vzhodno-anatolskih (v Mali Aziji) pokrajin Turčiji in takoj izvede razoroženje. Ti pogoji se morajo sprejeti tekom 48 ur. Ruski zastopniki se morajo takoj podati v Brest Litovsk in tekom treh dni podpisati mir, ki mora tekom nadaljnjih 14 dni biti potrjen.

Na bojiščih.

Na italijanskem bojišču se položaj ni spremenil. Artilerijski ogenj je na nekaterih mestih zivahen. — Na zahodnem bojišču so se že pričeli uvodni boji za veliko spomladansko bitko. — Nemci prodirajo vsak dan dalje v Rusijo in Ukrajino. Na severu so zasedle nemške čete obmorsko mesto Reval na Estonskem. Od Revala je do Petrograda, kamor bi Nemci radi prišli, še 300 km. Nemška skupina, ki prodira iz Minska (t. j. v sredini bojne črte) proti Moskvi, je že prodrla do velike ruske reke Dnjepr. Na jugu (v Ukrajini) stojijo nemške čete že pred največjim ukrajinskim mestom Kijev. »Prodiranje« Nemcev v Rusijo in Ukrajino je lahko, ker se jim nihče ne upira. Ruske armade ni več. Nemci pošljajo velike množine plena v Nemčijo. Vlak za vlakom, napolnjeni z žitom, moko in živino vozijo proti Berlinu. Nemci bodo prodirali tako dolgo, dokler Rusi ne bodo sklenili popolnega miru z Nemčijo in Avstrijo.

Junaštvo 47. pešpolka.

Ital. bojišče, 29. januarja.

Kakor posnamete iz poročil, se tukaj na Italijanskem vršijo hudi boji za razne postojanke. Tudi naš 47. pešpolk se je udeležil teh bojev na gori Monte Asolone. Dne 11. januarja je začelo topništvo hudo te Asolone. Dne 11. januarja je začelo topništvo hudo streljati iz vseh kalibrov na nas, in drugi dan je sovražna pehota napadla naše postojanke z namenom predreti našo bojno črto; toda zaman. Vrženi so bili nazaj, odkoder so prišli. Tako so tri dni napadali, a opravili niso prav ničesar. Po preteku osem dni smo šli zopet nazaj v zaledje, da si nekoliko odpohijemo. Z velikim veseljem tudi čitamo „Stražo“ in „Slovenski Gospodarja“, katere imamo naročene. Ljubi Bog nam dodeli že skorajšnji mir ter srečno vrnitev v domovino.

Prisrčne pozdrave pošiljamo vsem naročnikom „Straže“ in „Slovenskega Gospodarja“: Desetnik K. Lakošič, doma pri Sv. Dunu; poddesetnik Ant. Lorenčič, Jakob Rojs, Viktor Stelcer in Janez Veršič, vsi štirje doma pri Sv. Antonu v Slov. gor.; Anton Fanelc od Vurberga pri Ptuj; Karel Kosel iz Lutan.

Razne politične vesti.

V avstrijski državni zbornici je bilo v sredini seji na dnevnem redu prvo čitanje začasnega državnega proračuna. Poljaki so očitali vladi, oziroma našemu zunanjemu ministru, da je pod ničevimi izgovori zabranil dostop zastopnikom poljskega ljudstva k mirovnim pogajanjem v Brestu-Litovskem. To je imelo za posledico, da se je velik del poljske zemlje, takozvano holmsko okrožje, priklapi-

Jo novoustanovljeni ukrajinski državi, namesto k bodočemu poljskemu kraljestvu. Ker so pa rusinski poslanci izjavili, da mir, ki je bil sklenjen v Brestu-Litovskem, ni nasproten Poljakom, ker prebivalstvo holmskega okrožja je v pretežni večini rusinsko, je prišlo tudi do ostrega prerekanja med Poljaki in Rusini. Češki poslanci so zahtevali odpust 42—50letnih črnovojnikov. To je bilo vladi zelo neljubo. Po dolgotrajni razpravi je zbornica sprejela češki predlog, da naj vojni odsek v štirih tednih izvrši svoje delo glede na cesarsko naredbo o razširjenju črnovojniške dolžnosti na 42—50letnike. V petkovi seji je zbornica nadaljevala prvo čitanje začasnega državnega proračuna. V tej seji je podal ministrski predsednik dr. vitez Seidler izjavo, da se Avstrija ne bo udeleževala vojaškega pohoda Nemčije v Rusijo, da naše čete ne bodo vkorakale v Ukrajino ter da se bodo mirovna pogajanja z Rumunijo pričela v najkrajšem času. V isti seji so podali češki poslanci izjavo, da Čehi ne bodo glasovali za državni proračun. Na dnevnem redu torkove seje dne 28. februarja je drugo čitanje o začasnem državnem proračunu. Interpelacije: Naši poslanci so vložili več interpelacij, vprašanj in predlogov. Poslanec dr. Verstovšek je postavil interpelacijo o znanih neznosnih razmerah v Mariboru, kjer Slovenci niso več varni pred nemškutarskimi tolpami; nadalje ostro interpelacijo o postopanju žandarjev proti jugoslovanski deklaraciji. Poslanec Brenčič je postavil interpelacijo na justičnega ministra, ker je ptujska okrajna sodnija začela preganjati Slovence, ki so nabirali podpise za majniško izjavo jugoslovanskega kluba, kakor n. pr. invalida in pismo- nošo Vohnerja, ki je bil že opetovano poklican pred ptujsko okrajno sodišče in tudi zaslišan. To postopanje ptujske okrajne sodnije je popolnoma protipostavno, kajti vsak avstrijski državljani ima pravico, se potegovati za svoje narodne koristi. Te pravice mu ne sme krati nobena okrajna sodnija, torej je v tem slučaju ptujska okrajna sodnija prekoračila svoj delokrog. Vsi del tega torej vpraša pravosodnega ministra, ali mu je znano postopanje ptujske okrajne sodnije in kaj namerava ukreniti, da ptujska okrajna sodnija opusti to nezakonito postopanje. Isti poslanec je postavil interpelacijo na finančnega ministra glede oddaje tobačne trafike v Ptuj. Za trafiko je prosilo več slovenskih invalidov, a je bila trafika oddana neki Nemki-vdovi, ko bi se vendar moralo v prvi vrsti ozirati na invalide. — V proračunskem odseku je dne 23. februarja prosil ministrski predsednik, naj zbornica vendar dovoli proračun in sicer ne na ljubo ministrom, ampak radi države. Grozil je, da bi bil državni zbor v nevarnosti, da se ga razpusti, če bi ne dovolil državnega proračuna. Čehi so izjavili, da jih tozadevne grožnje ne ganejo in da bodo vsi tozadevni pozivi zamen, dokler se Nemci ne bodo odpovedali svojemu nadvladju. Dr. Verstovšek je izjavil, da Jugoslovani ne morejo iti z nemško uradniško vlado, katera brezobzirno odklanja zahteve Jugoslovancev. V istem smislu je poslanec dr. Verstovšek tudi govoril v seji proračunskega odseka dne 25. februarja. Proti vladi, njenim dejanjem in nameram je tudi govoril poslanec dr. Benkovič. Nemški socialni demokratje so dne 23. februarja sklenili, da bodo glasovali samo za pobiranje davkov, da se z njimi pokrijejo redne državne potrebe, ne bodo pa glasovali za pokritje vojnih izdatkov in da država najme v to svrhu novo vojno posojilo v znesku 6 milijard kron. — V torek je imela zbornica kar dve seji, in sicer predpoldne in popoldne. V predpoldanski seji je ministrski predsednik naznanil zbornici, da cesar ni vzel na znanje odstopa obeh poljskih ministrov Cviklinskega in Tvardorskega, nakar je naučni minister predložil zbornici zakonske predloge glede izobrazbe in usposobljenosti učiteljskega osebja na ljudskih in meščanskih šolah. Zbornični predsednik je nato naznanil, da prekine sejo do 2. ure popoldne v svrhu pogajanj vlade z načelniki strank. V popoldanski seji, ki se je začela ob 1/3 uri, je predsednik zbornice sporazumno z načelniki strank postavil na dnevni red nekaj gospodarskih predlogov in poročil. Ob 1/3. uri je bila seja zaključena. Prihodnja seja je bila včeraj popoldne. V torkovi seji je podal poslanec dr. Korošec interpelacijo glede postopanja oblasti napram prebivalstvu v Sremu in Dalmaciji, nadalje štiri interpelacije glede zasledovanja Jugoslovancev na Koroškem, v Istri in Dalmaciji, poslanec Pogačnik pa interpelacijo zavoljo postopanja okrajnega glavarstva v Beljaku proti Slovincem v zadevi prevzemanja živine v Pliberku. Vlada se pogaja s strankami, da bi jih pridobila za glasovanje za državni proračun. Vlada nima večine, ker se opira samo na Nemce. Da se brez Slovanov in proti njim ne da vladati, doka zuje ravno mučni položaj, v katerem se sedaj nahaja Seidlerjeva vlada. Če misli Seidler, da so Jugoslovani samo dobri zato, da glasujejo za proračun in za vojne izdatke, se temeljito moti. Če hoče vlada, da so Jugoslovani za njo, mora ona biti za nje in za njihove zahteve. Avstrijska vlada bi bila lahko sebe in državo rešila stiske, v kateri se sedaj nahajata vlada in tudi država,

če bi bila izpolnila zahteve Čehov in Jugoslovancev. Naj bo Avstrija mati ne samo Nemcev, marveč vseh narodov, potem bodo vsi narodi in zlasti še Slovani njeni vdani in poslušni otroci. Avstrija naj bo zvezna država, sestavljena iz samostojnih držav severnih Slovanov, Nemcev in Jugoslovancev, pa red in mir in ne bo se več vrnila nevarnost, da se ne bi avstrijski vladi in državi dovolil proračun.

Tedenske novice.

Iz deželne službe. Deželni živinorejski nadzor- nik Martin Jelovšek je imenovan za višjega deželne- ga živinorejskega nadzornika za Štajersko.

Odlikovanje. Odlikovan je bil pretekli teden g. poročnik Ivan Volavšek z zaslužnim križcem 3. raz- reda z vojno dekoracijo z meči za hrabro zadržanje proti italijanskemu sovražniku. L. 1916 je bil kot ka- det odlikovan z veliko srebrno kolajno. Njegov sta- rejši brat Franjo, poročnik pri 87. pp., je bil ravn- tako že leta 1915 in 1916 odlikovan. Oba vrla mlada poročnika sta sina Jožefa in Barice Volavšek v Ma- riboru, rojena v Kozjem.

Odlikovanja. Piše se nam: Malo kaj se sliši o našem strelskem polku štev. 26. a še manj o tehnični stotnji tega polka. Pa vendar so zra- ven večinoma Slovenci. In v naši zmagoviti 12. cenzivi si je naša stotnja zaslužila 1 zlato, 6 srebrnih I. in veliko število srebrnih II. vrste. Do bili so: zlato narednik Karl Lukas, srebrno I. vr- ste narednik Jožef Lamut, četovodja Franc Hladin, četovodja Sever, desetnika Ovčar in Stojan; srebr- no II. vrste pa Hoš Dominik, F. Hl. Kek, Fekonja, Jašnik, Grčar desetniki, več poddesetnikov in pešcev. Vsi so zavedni Slovenci, ki so vneti za bodočo- svobodno Jugoslavijo pod žezlom habsburškim ter pošiljajo iskrene pozdrave vsem Slovincem in Slo- venkam in kličejo: »Le junaško naprej!«

Tri bratje storili smrt za domovino. Ram- pretovo družino v Črmožah pri Stoprcih je zadela tudi nesreča. Padli so vsi trije sinovi — vojaki za cesarja in domovino. Te dni je prišlo poročilo, da je umrl tudi najmlajši sin Lojzek. Č. g. kaplanu Rampre v Sevnici in vsej okolici naše odkr tosrčno sožalje!

Za Jugoslavijo so se še izjavili: Občinski odbor Ščavnica pri Sv. Ani (okraj Cmurek) Žitce pri Sv. Ani v St. goricah, Grize pri Celju, Drstela pri Ptuj, Marija Reka, Kalobje pri Celju, Zvabek na Koroškem, Ragoznica pri Ptuj, Dragučova pri Mariboru, Radenci, Sv. Tomaž pri Ormožu, Št. Rupert nad Laškim, Sv. Lovrenc nad Prožanom, Čermensak, Videm, Sv. Bolfenk pri Slov. gor., Loka pri Zidanem Mostu, Verbole pri Slov. Bitrici, Škole in Cirkovec pri Pragerskem, Pacnje pri Ptuj, Šratovci-Mele pri Radgoni, Sp. Hoče 75 mož in mladeničev ter 126 žen in deklet, Zer- kovce 66+38, Rogoza 30+11, Brezje in Dogoš 157+80, Schlossberg in Remšnik v okraju Arvež 160, trg Gornja Radgona in mesto Radgona 213, Police 93, Črešnjecji 162, Ščavnica 85, Hrastje Mota 109, Zetinci 100, Dedonjci 75, Polenci pri Ptuj 53, Slomi 98, Polenšak 2 2 žen in deklet in 40 fantov in mož, Sp. Ložnica pri Slv. Bistrici 55, Ritoznaj-Snib-rg 125, Gornja Bistrica 105, Nova vas 85, Šentovec Devina 91, Klopce 55, Starigrad pri Vidmu 52, Pesje pri Vidmu 44, Ragoznica pri Ptuj in okolica 487, Vurberg 378, Loka pri Zid. Mostu 580, Razbor pri Z. M. 151, Ptujnska gora 332, Št. Janž na Vinski gori 628, Rajhenburg 1746, Grize pri Celju 407, Sv. Jurj ob Pesnici 226 mož, žen in deklet. Krajni šolski svet, okolica Slov. Gradec, Kat. izobr. društvo Št. Pavel pri Preboldu, in v Slov. Bistrici, dekleta. Deklške zveze Sv. Ana v Slov. gor., in mnogo vojaških oddelkov na fronti. — Deklaracije se naj pošiljajo naravnost Jugoslovanskemu klubu, Dunaj, Parlament, obenem pa se naj naše uredništvo obvesti o izjavi in omeni tudi število podpisov.

Spielfeld, Štras in Cmurek za Jugoslavijo. Naša jugoslovanska misel prodira vedno dalje proti severu. Dokaz zato je, da so se tudi Slovenci in Slovenke iz Spielfelda, Štrasa in Cmureka izrekli za Jugoslavijo. V Spielfeldu in Štrasu je podpisalo našo deklaracijo 95 Slovinci, v Cmu- reški župniji pa 112 Slovencev in Slovinci. V Spielfeldu je še danes več kot polovico prebi- valstva slovenske narodnosti, v Štrasu se nahaja gotovo 300—400 Slovencev, v cmureški župniji pa nad 1000.

Kakšni bodo protijugoslovanski podpisni Pri- jatelj iz Brega pri Ptuj nam piše: Celamo v „Slov. Gospodarju“, da se ponekod pripravljajo naši nas- protniki s podpisi proti jugoslovanski deklaraciji. Al radovedni smo, kakšna imena bodo vendar imeli ti nemški podpisi. Mislim, da se ne bodo glasili tako: Auer, Krämmer, Katzenjammer, Jäger, Flecksieder, Minninger itd., temveč: Zorec, Čuš, Šuma, Ornik, Janžek, Slavič, Zorček itd. To pa pri nas niso — Nemci, ker jih že imena izdajo, da so Slovenci, pa so obenem tudi izdajalci naše stvari, če se podpisujejo proti Jugoslaviji. Seveda dunajski pristavi Nemci teh imen niti čitati ne bodo znali, ker niso vajeni, da bi znali izrehati slovenske besede. Zatorej se znaajo ti nasprotni podpisniki zakriviti, da si bo na Dunaju kak visoki Nemec zlomil jezik, kadar bo čital taka slovenska imena kroti jugoslovanski deklaraciji. Al jaz pa pravim: Živela Jugoslavija!

Kdo je nameraval na Dunaj. Kakor smo izve- deli, so nameravali s ptujskim Ornikom, maribors- kim Schmidererjem in celjskim Javornikom iti na Du- naj protestirat proti Jugoslaviji; naslednji možje iz mariborskega okraja: Golob od Sv. Trojice, Solag iz St. Lenarta, Urbančič od Sv. Marjete, Paskalo iz Svečine, Flucher iz Cirknice, Kramberger iz Kaniže, Pukl iz Razvanja, Mihelič iz St. Lovrenca, Grašič iz hoče župnije, Rojko iz Pobrežja, baron Rozmanit iz Radvanja, Hernah iz Selnice ob Dravi, Hofbauer iz Kamnice, Vodenik iz Rošpoha, advokat dr. Jurič iz Studencev, Schäffer iz Krčevine in Škribe od Gor. Sv. Kungote. Iz mesta Maribor: župan dr. Schmi- derer, advokat dr. Orosel, tovarnar Nasko in Čeh F. Havliček. Nekateri treznejše misleči možje, ki so po- prej obljubili, da bodo šli na Dunaj, so odpovedali.

Kdor je proti Jugoslaviji, je proti kmetu. Iz St. Jakoba v Slov. gor. se nam piše: Da je to res, je očitno pokazal mariborski okrajni zastop. Kako pa? Ta vabi skupaj župane, da bi se izrekli zoper Jugoslavijo. Da je sedanji okrajni zastop zoper kme- ta, občutimo najbolj pri cestah. Od državne ceste do St. Jakoba v Slov. gor. že čez tri leta ni nihče pri- neljal niti enega voza zmetega kamenja za ta cesto. Pač, dva voza so ga preskrbeli ti kmetijski prijatelji, in sicer na pesniški most. Po ravnini kar za ped na debelo blata na cesti. In kakšni so hribi? No, po Slateniku je še pa res fina cesta! Tukaj gre 1 km navzgor in navzdol ravno tako. Pa ni ne enega pre- kopa za vodo, da kar za ped debelo pebevje ven šli- li. Če nisi trdnega zdravja, ti ne svetujem vožnje preko Slatenika. Mogoče bo kdo rekel, da ni ljudi in ni živine. Kje pa drugi okrajni zastopi dobijo te mo- či? Nikjer še nisem videl okrajnih cest v tako slabem stanu kakor tukaj. No, imamo pa vsaj nemško napise, ki so po mnenju mariborskih in okoliških Nemcev in nemškutarjev baje za kmete velike vred- nosti. Vam, mestna gospoda pri okrajnem zastopu, pa svetujem, da ta čas, dokler ne date cest popravi- ti, pustite politiko proti Jugoslaviji čisto pri miru! Vas volilce, pa prosim, bodite vsaj malo bolj zaved- ni. Pri prihodnjih volitvah se ne dajte več komandi- rati od nemških purgarjev! Osamosvojite se! V o- drajnem zastopu mora imeti večino slovenski kmet! Volite take, ki bodo skrbeli za blagor ljudstva, ni- kar pa ne take, ki skrbijo samo za tlakanje mestnih ulic in izvažanje smeti iz mesta. V Jugoslaviji bo- de prišel kmet do veljave, v sedanji naši upravi pa ga na vseh koncih in krajih zasmehujejo ter mu branijo napredka.

„Štajere“ — sramota štajerskih Slovencev. Slovenski vojak iz Gradeža nam piše: Dolgo že ni- sem videl ptujskega „Štajerca“, sramota štajerskih Slovencev. Pa kakor pošast je prišel nečisto dne tu sem na fronto. Radoveden, kaj piše ta „slovenski pa- triot“, ga nesem v družbo svojih tovarišev. Pa ko sem ga začel čitati, sem kar ostrmel nad njegovim zaviljanjem, nad njegovo hinavščino in nad njegovo slovensčino. Tovariši pa v smeh, opazki in burk ni bilo konca. Tudi pomilovati so me začeli, da se mo- re pri nas na Slovenskem Štajerskem izhajati tak- šen list. Čeravno so bili to fantje, ki poznajo vse slo- venske razmere, kateri znajo, kakšne in koliko na- rčnikov ima „Štajere“ in čeravno niso to nobeni — „klerikali“, so se jim „Štajerčevi“ nauki, kakore da- je gospodom duhovnikom, in njegov strah pred dr. Korošcem, proti kateremu kliče na pomoč vse oblasti, svetne in duhovske, zdeli le malo preveč smešni. Pa vseeno me je bilo sram, da se še najdejo pri nas ta- kšni zaslepljeni, ki tudi v tej dolgi vojni niso spoz- nali „Štajerčeve“ ljubezni do slovenskega ljudstva. Novi časi so pričeli za Avstrijo, bodimo složni, piše „Štajere“ v 2. številki t. l., kjer vabi, da bi razšir- jali „Štajerca“. Res so se pričeli novi časi ali prav- zaprav se šele bodo, in mi tukaj na fronti jih zasle- dujemo z največjo pazljivostjo. V upanju na tiste ča- se se tudi mi borimo, prezirajoč smrt. Pa nikdar ne za tiste, katere si misli „Štajere“, ampak za tiste, ki nam jih pripravljajo naši vrli poslanci, ker vojska je nam odpela oči, čeravno tistemu ne, ki so doma in ki hodijo na „Štajerčijanske“ shode. Sedaj smo sicer prisiljeni molčati, pa ko pridemo domov, bomo spre- govorili tudi tistim, ki sedaj molčijo in v svoji zaspas- nosti ne dajo podpisa za deklaracijo naših poslancev. — Jožef Žitnik, podlovec.

Domoljubnost graških Nemcev. V Gradcu, v tem tako patriotičnem in najbolj nemškem mestu v Avstriji, so veliki škandali in sleparstva v velikem obsegu na dnevnem redu. Pred kratkim je prišlo na dan, da so graški mesarji in prekajevalci mesa veli-